

PRO BONO

November/2023

1. PREVENTÍVNA REŠTRUKTURALIZÁCIA

V príspevku sa budeme venovať preventívnej **reštrukturalizácii**, ktorá je nástrojom, napomáhajúcim riešiť **hroziaci úpadok z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti** dlžníkov. **Hroziacim úpadkom** rozumie slovenská legislatíva situáciu, kedy dlžníkovi hrozí **platobná neschopnosť** (platobná neschopnosť dlžníkovi hrozí, ak s prihliadnutím na všetky okolnosti možno dôvodne predpokladať, že v priebehu 12 kalendárnych mesiacov nastane jeho platobná neschopnosť). Právnická osoba je platobne neschopná, **ak nie je schopná plniť 90 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi**.

Problematiku hroziaceho úpadku a platobnej neschopnosti prioritne upravuje zákon č. **7/2005 Z. z.** o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“).

2. ENERGETICKÉ SPOLOČENSTVO A KOMUNITA VYRÁBAJÚCA ENERGIU Z OBNOVITELNÝCH ZDROJOV

V tomto príspevku sa pristavíme pri subjektoch v podobe **(1) energetického spoločenstva** a **(2) komunity vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov**. Predmetné subjekty boli do právneho poriadku Slovenskej republiky vložené prostredníctvom ustanovenia **§ 11a** zákona č. **251/2012 Z. z.** o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“). V prípade oboch subjektov Zákon hovorí len **všeobecne, že sa jedná o právnické osoby, výslovne neupravuje konkrétnu formu** právnickej osoby.

Samotný Zákon, ktorý je jedným zo základných právnych predpisov v oblasti energetiky bol prijatý v roku 2012.

3. SMARTKONTRAKTY NA BLOCKCHAIINE: PRÁVNY POHĽAD

PREVENTÍVNA REŠTRUKTURALIZÁCIA

1. HROZIACI ÚPADOK A PLATOBNÁ NESCHOPNOSŤ

V príspevku sa budeme venovať preventívnej **reštrukturalizácii**, ktorá je nástrojom, napomáhajúcim riešiť **hroziaci úpadok z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti dlžníkov**. **Hroziacim úpadkom** rozumie slovenská legislatíva situáciu, kedy dlžníkovi hrozí **platobná neschopnosť** (platobná neschopnosť dlžníkovi hrozí, ak s prihliadnutím na všetky okolnosti možno dôvodne predpokladať, že v priebehu 12 kalendárnych mesiacov nastane jeho platobná neschopnosť). Právnická osoba je platobne neschopná, **ak nie je schopná plniť 90 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi**.

Problematiku hroziaceho úpadku a platobnej neschopnosti prioritne upravuje zákon č. **7/2005 Z. z.** o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“).

2. ZÁKON O KONKURZE

Zákon o konkurze prostredníctvom ustanovenia **§ 4 ods. 3** zákona o konkurze ustanovuje, že dlžník je **povinný predchádzať úpadku**. Ak dlžníkovi hrozí: **(A)** úpadok, je **povinný prijať bez zbytočného odkladu vhodné a primerané opatrenia** na jeho odvrátenie, **(B)** platobná neschopnosť, **môže riešiť hroziaci úpadok najmä preventívnym konaním** podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom, na ktorý zákon o konkurze odkazuje je zákon č. **111/2022 Z. z.** o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“), ktorého predmetom je najmä **úprava preventívnej reštrukturalizácie**.

3. VEREJNÁ A NEVEREJNÁ PREVENTÍVNA REŠTRUKTURALIZÁCIA

Zákon „upravuje niektoré nástroje napomáhajúce riešiť hroziaci úpadok z dôvodu hroziacej platobnej neschopnosti) (ďalej len „hroziaci úpadok“) dlžníka, ktorý je právnickou osobou (ďalej len „dlžník“), a to **(1) verejnú preventívnu reštrukturalizáciu a (2) neverejnú preventívnu**

reštrukturalizáciu (ďalej len „preventívne konanie“);

Jedným zo základných rozdielov medzi verejnou preventívnou reštrukturalizáciou a neverejnou preventívnou reštrukturalizáciou je, že v verejnú preventívnu reštrukturalizáciu **môže dlžník využiť vo vzťahu k akémukoľvek veriteľovi, podľa podmienok, ktoré upravuje Zákon**, zatiaľ čo na neverejnej preventívnej reštrukturalizácii sa dlžník môže dohodnúť **len s veriteľmi, ktorí podliehajú dohľadu Národnej banky Slovenska alebo inej obdobnej inštitúcie v zahraničí**.

Zákon pri verejnej preventívnej reštrukturalizácii hovorí o **verejnom pláne**, kým pri neverejnej preventívnej reštrukturalizácii umožňuje dohodnúť sa na **neverejnom pláne**. Právna úprava verejnej preventívnej reštrukturalizácie je koncipovaná oveľa širšie a venuje sa napríklad aj problematike **(1) dočasnej ochrany, (2) krízového financovania, či (3) subjektov verejnej preventívnej reštrukturalizácie**.

Zákon tiež priznáva **rozdielne účinky** v prípade verejného plánu a v prípade neverejného plánu, a to napríklad z hľadiska ich **záväznosti**. **Bližšie podrobnosti o jednotlivých atribútoch verejnej preventívnej reštrukturalizácie a neverejnej preventívnej reštrukturalizácie budú predmetom nasledujúcich kapitol**.

4. PRÍPADY, NA KTORÉ SA ZÁKON NEVZŤAHUJE

Pri využívaní inštitútu preventívnej reštrukturalizácie je potrebné upozorniť, že Zákon sa **nevzťahuje** na riešenie hroziaceho úpadku dlžníka, ktorý je **vylúčený z pôsobnosti všeobecného predpisu o konkurznom konaní (zákona o konkurze)**. Prípadmi, vylúčenými z pôsobnosti zákona o konkurze sú napríklad **(1)** usporiadanie majetkových pomerov dlžníka, ktorým je **(A)** štát, **(B)** štátna rozpočtová organizácia, **(C)** štátna príspevková organizácia, **(D)** štátny fond, **(E)** obec, **(F)** vyšší územný celok, **(G)** rozpočtová organizácia a príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce a vyššieho územného celku alebo **(H)** iná osoba, za ktorej všetky záväzky zodpovedá alebo ručí štát, **(2)** usporiadanie majetkových pomerov dlžníka,

ktorým je **(A)** Národná banka Slovenska, **(B)** Fond ochrany vkladov alebo **(C)** Garančný fond investícií.

5. OBSAHOVÝ PREHLAD PRÍSPEVKU

Predmetom tohto príspevku je hlavne **(1)** verejná preventívna reštrukturalizácia, **(2)** dočasná ochrana, **(3)** neverejná preventívna reštrukturalizácia a **(4)** osobitné procesné ustanovenia pri preventívnej reštrukturalizácii.

A) ZÁKLADNÉ POJMY

Základnými pojmami, upravenými zákonom sú napríklad **(1)** „spriaznená osoba, **(2)** podriadený veriteľ, **(3)** zabezpečovacie právo, **(4)** drobný veriteľ, **(5)** malý veriteľ, **(6)** relevantný veriteľ, **(7)** významný veriteľ, **(8)** kvalifikovaná skupina, **(9)** nefinančná pohľadávka, **(10)** nový záväzok, **(11)** vznik pohľadávky zo súkromnoprávneho vzťahu, **(12)** vznik pohľadávky z verejnoprávneho vzťahu a mnoho ďalších.

Pri využívaní inštitútu preventívnej reštrukturalizácie **odporúčame oboznámiť sa so všetkými pojmami podľa ustanovenia § 2** Zákona, význam ktorých je v súvislosti s uplatňovaním preventívnej reštrukturalizácie rozhodujúci.

B) PRVÁ ČASŤ ZÁKONA

Zákon sa vo svojej prvej časti venuje aj problematike **(A) poradcu v preventívnom konaní** (ustanovenie § 3 Zákona), **(B) odmeny poradcu** (ustanovenie § 4 Zákona), **(C) zodpovednosti poradcu** (ustanovenie § 5 Zákona) a **(D) povinnosti štatutárneho orgánu dlžníka v preventívnom konaní** (ustanovenie § 6 Zákona).

C) DRUHÁ ČASŤ ZÁKONA

V druhej časti Zákon upravuje **preventívne konania**.

6. VEREJNÁ PREVENTÍVNA REŠTRUKTURALIZÁCIA

Z pohľadu **verejnej preventívnej reštrukturalizácie** sú rozhodujúcimi ustanovenia **§ 7 až § 49** Zákona, upravujúce rôznorodé aspekty verejnej preventívnej reštrukturalizácie. **Z dôvodu obsahovej rozsiahlosti predmetných ustanovení Zákona sa v tomto príspevku pristavíme len pri**

niektorých najdôležitejších oblastiach preventívnej reštrukturalizácie.

7. POVOLENIE A ROZHODNUTIE O POVOLENÍ PREVENTÍVNEJ REŠTRUKTURALIZÁCIE

Z pohľadu povolenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie je potrebné uviesť, že „verejnú preventívnu reštrukturalizáciu **súd povolí**, ak je dlžník v hroziacom úpadku a nie je tu iná prekážka ustanovená týmto Zákom“ (ustanovenie **§ 10 ods. 1** Zákona).

Naopak súd „verejnú preventívnu reštrukturalizáciu **nepovolí**, ak možno predpokladať, že podnik dlžníka nie je životaschopný, najmä ak **(A) existujú dôvody na zrušenie dlžníka, (B) dlžník bol zrušený** alebo je v likvidácii, **(C) vo vzťahu k dlžníkovi pôsobia účinky** vyhlásenia konkurzu alebo začatia reštrukturalizačného konania, **(D) vo vzťahu k dlžníkovi prebieha exekučné konanie alebo obdobné vykonávacie konanie** na vymoženie peňažného nároku; (to neplatí, ak dlžník osvedčí úhradu vymáhaného nároku v exekučnom konaní alebo obdobnom vykonávacom konaní), **(E) vo vzťahu k dlžníkovi bol začatý výkon zabezpečovacieho práva;** (to neplatí, ak dlžník osvedčí, že došlo k úhrade pohľadávky, pre ktorej nesplnenie bol začatý výkon zabezpečovacieho práva), **(F) dlžník riadne nevedie účtovníctvo** alebo nesplnil povinnosť uložiť účtovnú závierku do zbierky listín alebo **(G) dlžník urobil iné opatrenia ohrožujúce jeho finančnú stabilitu** a ich následky neodstránil, najmä ak dlžník v posledných dvanástich mesiacoch pred podaním návrhu rozdelil zisk alebo iné vlastné zdroje“ (ustanovenie **§ 10 ods. 2** Zákona).

„Ak súd povolil verejnú preventívnu reštrukturalizáciu, **dlžník je oprávnený opätovne podať návrh najskôr po uplynutí dvoch rokov od jej skončenia;** ak však došlo k potvrdeniu verejného plánu, najskôr po uplynutí dvoch rokov od splnenia verejného plánu“ (ustanovenie **§ 10 ods. 4** Zákona).

Zákon prináša aj úpravu rozhodnutia o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie. „**Súd povolí verejnú preventívnu reštrukturalizáciu** do desiatich dní **(A)** od doručenia návrhu alebo **(B)** odstránenia nedostatkov návrhu, ak **(1)** návrh obsahuje všetky náležitosti, **(2)** k návrhu sú

pripojené všetky prílohy, **(3)** z návrhu, vyhlásenia uvedeného v návrhu a príloh k návrhu vyplýva, že sú splnené všetky podmienky na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie, a **(4)** súdu v čase rozhodovania o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie **nie sú známe dôvody**, ktoré by bránili povoleniu verejnej preventívnej reštrukturalizácie“ (ustanovenie § 11 ods. 1 Zákona).

A) USTANOVENIE SPRÁVCU

V rámci ďalšieho postupu pri rozhodovaní o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie „**súd ustanoví dlžníkovi správcu** zo zoznamu správcov na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ak povolí verejnú preventívnu reštrukturalizáciu a **(A) poskytne dlžníkovi dočasnú ochranu** podľa ustanovenie § 17 Zákona, **(B) z konceptu plánu a ostatných príloh** k návrhu možno dôvodne predpokladať vznik dôvodov na nahradenie súhlasu skupiny rozhodnutím súdu (ďalej len „nahradenie súhlasu skupiny“), **(C) ustanovenie správcu navrhne dlžník alebo (D) ustanovenie správcu navrhne väčšina veriteľov**“ (ustanovenie § 11 ods. 2 Zákona).

Zákon rozlišuje, že „pri ustanovení správcu **(1)** v prípade podľa ustanovenia § 11 ods. 2 písm. b) **(nahradenie súhlasu skupiny rozhodnutím súdu) a c) (ustanovenie správcu navrhne dlžník)** Zákona platí **odmenu správcu dlžník a (2)** v prípade podľa ustanovenia § 11 ods. 2 písm. d) **(ustanovenie správcu navrhne väčšina veriteľov)** Zákona platia **odmenu správcu spoločne a nerozdielne navrhovatelia.**“ (ustanovenie § 11 ods. 3 Zákona).

„**Ak súd nepovolí** verejnú preventívnu reštrukturalizáciu v lehote desiatich dní od doručenia návrhu alebo odstránenia nedostatkov návrhu, podľa povahy návrh **(A) odmietne alebo (B) konanie zastaví**“ (ustanovenie § 11 ods. 4 Zákona).

B) ZVEREJNENIE ÚDAJOV V OBCHODNOM VESTNÍKU

Súd „**údaje (1)** o dlžníkovi spolu s informáciou o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie dlžníka, **(2)** o poskytnutí dočasnej ochrany vrátane

súhlasu s poskytnutím dočasnej ochrany a **(3)** zoznam veriteľov bez zbytočného odkladu **zverejní v Obchodnom vestníku**“ (ustanovenie § 11 ods. 5 Zákona).

Z pohľadu dlžníka je potrebné uviesť, že ten „je povinný bez zbytočného odkladu po povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie **sprístupniť v elektronickej podobe návrh, jeho prílohy a koncept plánu na elektronické adresy dotknutým veriteľom**, ktorí sú označení v zozname veriteľov, a na elektronickú adresu každého dotknutého veriteľa, ktorý požiadava o doplnenie zoznamu veriteľov podľa ustanovenia § 30 Zákona“ (ustanovenie § 11 ods. 6 Zákona).

8. ZASTAVENIE KONANIA O VEREJNEJ PREVENTÍVNEJ REŠTRUKTURALIZÁCIÍ

Zastavenie konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii je predmetom úpravy ustanovenia § 13 Zákona.

Prvou skupinou dôvodov, pre ktoré súd konanie o verejnej preventívnej reštrukturalizácii na základe kvalifikovaného podnetu **zastaví**, sú prípady ak dlžník **(A) nespĺňal podmienky na povolenie verejnej preventívnej reštrukturalizácie** podľa ustanovenia § 10 Zákona, **(B) v návrhu alebo prílohách** vedome uviedol nepravdivé alebo neúplné údaje alebo vyhlásenia, **(C) neuviedol všetkých poradcov**, ktorých využil, využíva alebo plánuje využiť pri riešení hroziaceho úpadku, **(D) zoznam veriteľov nezostavil riadne**, **(E) v zozname veriteľov neuviedol významného veriteľa**, o ktorom vedel alebo mohol vedieť“ (ustanovenie § 13 ods. 1 Zákona).

Pri druhej skupine dôvodov súd konanie o verejnej preventívnej reštrukturalizácii **zastaví** na základe kvalifikovaného podnetu, ak **(A) dlžník neoznámil zmenu poradcu**, **(B) dlžník je v úpadku** a porušil povinnosť podľa ustanovenia § 12 ods. 1 Zákona, **(C) dlžník, ktorý nie je pod dočasnou ochranou**, neplní svoje záväzky riadne alebo včas, **(D) dlžník pod dočasnou ochranou neplní nové záväzky** riadne alebo včas, **(E) dlžník riadne alebo včas neuhradil odmenu správcu alebo preddavok** na odmenu správcu, **(F) dlžník riadne alebo včas neposkytuje súčinnosť**, **(G) dlžník opakovane alebo závažne porušil povinnosť** ustanovenú týmto Zákom, **(H) po začatí konania o verejnej preventívnej reštrukturalizácii sa situácia zmenila**

tak, že nie je možné dôvodne predpokladať životaschopnosť podniku dlžníka alebo dosiahnutie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie, **(I)** s prihliadnutím na všetky okolnosti veci dlžník **nekoná vo verejnej preventívnej reštrukturalizácii v dobrej viere**“ (ustanovenie § 13 ods. 2 Zákona).

Na záver Zákon ustanovuje, že „súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie o verejnej preventívnej reštrukturalizácii, **ak to navrhne dlžník**“ (ustanovenie § 13 ods. 3 Zákona).

9. DOČASNÁ OCHRANA

Špecifikom preventívnej reštrukturalizácie je **dočasná ochrana**. Jedná sa o dočasnú ochranu poskytovanú v období troch mesiacov a upravenú v ustanoveniach § 17 až § 22 Zákona.

Podľa Zákona „súd **poskytne dlžníkovi dočasnú ochranu** v rozhodnutí o povolení verejnej preventívnej reštrukturalizácie na obdobie **troch mesiacov**, ak s jej poskytnutím **(A) vyjadrila súhlas väčšina veriteľov** počítaná podľa výšky ich nespriaznených pohľadávok alebo **(B) vyjadrilo súhlas aspoň 20 % všetkých veriteľov** počítaných podľa výšky ich nespriaznených pohľadávok a v koncepte plánu čiastočné odpustenie pohľadávky alebo uznanie jej čiastočnej nevymáhateľnosti **nepresahuje u žiadneho z veriteľov 20 % jeho pohľadávky** a odklad splácania žiadnej z pohľadávok nepresiahne jeden rok“ (ustanovenie § 17 ods. 1 Zákona).

Pri určovaní výšky pohľadávok podľa ustanovenia § 17 ods. 1 Zákona je potrebné vychádzať z „**priebežnej účtovnej závierky**, ktorú je na tento účel dlžník povinný zostaviť ku dňu, od ktorého v čase podania návrhu neuplynulo viac ako 60 dní; na súhlasy veriteľov spriaznených pohľadávok sa neprihliada“ (ustanovenie § 17 ods. 2 Zákona).

A) SÚHLAS S POSKYTNUTÍM DOČASNEJ OCHRANY

„**Súhlas s poskytnutím dočasnej ochrany** podľa ustanovenia § 17 ods. 1 Zákona môže byť podmienený podaním **(1) návrhu na ustanovenie veriteľského výboru** alebo **(2) zmenou** alebo **(3) odvolaním štatutárneho orgánu** alebo jeho člena alebo dozorného orgánu alebo jeho člena pred podaním návrhu podľa pravidiel určených v tomto súhlase. **Ak má dlžník ustanovený veriteľský výbor**, k zmene alebo odvolaniu štatutárneho

orgánu alebo jeho člena alebo dozorného orgánu alebo jeho člena môže dôjsť iba so súhlasom veriteľského výboru podľa pravidiel určených v súhlase“ (ustanovenie § 17 ods. 3 Zákona).

B) ÚČINKY DOČASNEJ OCHRANY

V tomto príspevku sa pristavíme aj pri **účinkoch dočasnej ochrany** podľa ustanovenia § 20 Zákona.

„Dlžník počas dočasnej ochrany **nemá povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu**“ (ustanovenie § 20 ods. 1 Zákona).

„Počas dočasnej ochrany **nemožno voči dlžníkovi vyhlásiť konkurz alebo povoliť reštrukturalizáciu**, začaté konkurzné konanie alebo reštrukturalizačné konanie vedené podľa zákona o konkurze sa **prerušuje a len čo návrh na začatie takeého konania dôjde na súd, konanie sa prerušuje**“ (ustanovenie § 20 ods. 2 Zákona).

„Počas dočasnej ochrany **nie je možné viesť voči dlžníkovi exekučné konanie alebo obdobné vykonávacie konanie** a len čo návrh na začatie takeého konania dôjde na súd, konanie sa prerušuje, ibaže ide o vymáhanie **(A) pohľadávky vzniknutej pri realizácii spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie financovaných z fondov Európskej únie** alebo **(B) plnenia priznaného rozhodnutím inštitúcie, orgánu, úradu a agentúry Európskej únie, (C) daňových nedoplatkov, colných dlhov, pokút a iných platieb** vymeraných a uložených colnými orgánmi podľa colných predpisov“ (ustanovenie § 20 ods. 3 Zákona).

„Počas dočasnej ochrany je **dlžník oprávnený prednostne plniť nový záväzok pred starým záväzkom** a nespriaznený záväzok pred spriazneným záväzkom“ (ustanovenie § 20 ods. 4 Zákona).

„Počas dočasnej ochrany **nie je možné (1) voči dlžníkovi začať výkon** zabezpečovacieho práva na majetok patriaci dlžníkovi a takéto zabezpečovacie právo vykonať“ (ustanovenie § 20 ods. 5 Zákona). **(2) započítať voči dlžníkovi spriaznenú pohľadávku**; to platí rovnako pre jednostranné započítanie alebo započítanie na základe dohody s dlžníkom“ (ustanovenie § 20 ods. 6 Zákona).

Ďalším z účinkov dočasnej ochrany je pravidlo, podľa ktorého „pre omeškanie dlžníka, ktoré vzniklo pred poskytnutím dočasnej ochrany,

nemôže druhá zmluvná strana počas trvania dočasnej ochrany (1) vypovedať zmluvu, (2) odstúpiť od zmluvy, (3) odprieť plnenie zo zmluvy alebo (4) zmeniť obsah práv alebo povinností vyplývajúcich zo zmluvy; na ustanovenia zmlúv s podobným obsahom a účinkami sa neprihliada. To neplatí, ak by druhá zmluvná strana pokračovaním v plnení zmluvy mohla vážne ohroziť prevádzkovanie svojho podniku alebo plnenie, na ktoré je povinná druhá zmluvná strana, nie je nevyhnutne potrebné na zachovanie prevádzky podniku dlžníka“ (ustanovenie § 20 ods. 7 Zákona).

Počas dočasnej ochrany ďalej nie je možné, aby veriteľ „ukončil financovanie dlžníka, ktoré bolo dohodnuté pred poskytnutím dočasnej ochrany z dôvodu, že dlžník neplní dohodnuté podmienky spočívajúce v plnení finančných ukazovateľov. Dlžník nie je oprávnený čerpať peňažné prostriedky z financovania, ktoré bolo dohodnuté pred poskytnutím dočasnej ochrany, bez súhlasu veriteľského výboru“ (ustanovenie § 20 ods. 8 Zákona).

„Lehoty na uplatnenie práva voči dlžníkovi vrátane lehôt na uplatnenie nárokov z odporovateľných právnych úkonov počas trvania dočasnej ochrany neplynú“ (ustanovenie § 20 ods. 9 Zákona).

„Účinky dočasnej ochrany sa nevzťahujú na existujúce alebo budúce pracovnoprávne nároky súčasných alebo bývalých zamestnancov“ (ustanovenie § 20 ods. 10 Zákona).

10. VEREJNÝ PLÁN

Súčasťou právnej úpravy verejného reštrukturalizačného konania je aj úprava verejného plánu.

A) PRAVIDLÁ PRÍPRAVY VEREJNÉHO PLÁNU

Na úvod sa pristavme pri základných pravidlách prípravy verejného plánu, podľa ktorých platí napríklad, že „verejný plán musí byť vypracovaný tak, aby zabezpečoval spravodlivé rozdelenie hodnoty majetku dlžníka medzi dotknutých veriteľov, bol určitý, zrozumiteľný, reálny, udržateľný, podľa možnosti konsenzuálny a obsahoval všetky údaje, ktoré dotknutí veriteľa potrebujú, aby mohli o verejnom pláne informovane hlasovať“ (ustanovenie § 34 ods. 1 Zákona).

Zákon ďalej ustanovuje, že „ak dotknutý veriteľ nesúhlasí s určením hodnoty majetku dlžníka v koncepte plánu, dlžník je povinný poskytnúť dotknutému veriteľovi bezodplatne všetku súčinnosť tak, aby bol schopný si zabezpečiť určenie hodnoty majetku znaleckým posudkom pred hlasovaním o prijatí verejného plánu“ (ustanovenie § 34 ods. 2 Zákona).

Vo vzťahu medzi verejným plánom a konceptom plánu je potrebné povedať, že „verejný plán sa nesmie podstatne odchyľovať od konceptu plánu. Podstatnou odchýlkou sa rozumie najmä, ak sa predpokladaná miera uspokojenia veriteľa v skupine podľa verejného plánu oproti spodnej hranici rozpätia predpokladanej miery uspokojenia v koncepte plánu odlišuje o viac ako 10 %“ (ustanovenie § 34 ods. 3 Zákona).

„Právne úkony dlžníka urobené počas verejnej preventívnej reštrukturalizácie, ktoré poskytujú dotknutému veriteľovi výhodu nepredpokladanú verejným plánom, sú neplatné“ (ustanovenie § 34 ods. 4 Zákona).

B) NÁLEŽITOSTI VEREJNÉHO PLÁNU

Zákon sa venuje aj samotným náležitostiam verejného plánu. Verejný plán sa z pohľadu jeho obsahovej štruktúry člení na (1) úvodnú časť, (2) opisnú časť a (3) záväznú časť“ (ustanovenie § 36 ods. 1 Zákona).

B1) ÚVODNÁ ČASŤ VEREJNÉHO PLÁNU

„Úvodná časť verejného plánu obsahuje označenie (A) dlžníka, (B) správcu a (C) príslušného súdu“ (ustanovenie § 36 ods. 2 Zákona).

B2) OPISNÁ ČASŤ VEREJNÉHO PLÁNU

„Opisná časť verejného plánu obsahuje (A) podrobnú charakteristiku hlavného predmetu podnikania a ostatných predmetov podnikania dlžníka, (B) podrobný opis ekonomickej situácie dlžníka, najmä prečo hrozí úpadok, prípadne kedy nastal hroziaci úpadok a z akých dôvodov vrátane uvedenia rozsahu ťažkostí, (C) podrobný opis doposiaľ prijatých opatrení a reštrukturalizačných opatrení predpokladaných verejným plánom, vrátane vysvetlenia ich právnych a ekonomických vplyvov a dôvodov ich prijatia, a časový rámec ich implementácie, (D) označenie dotknutých

veriteľov, podmienených dotknutých veriteľov a nedotknutých veriteľov vrátane odôvodnenia ich začlenenia do týchto skupín, **(E) označenie vytvorených skupín dotknutých veriteľov a odôvodnenie ich vytvorenia**, opis a odôvodnenie pravidiel začleňovania jednotlivých dotknutých veriteľov do konkrétnej skupiny dotknutých veriteľov a odôvodnenie začlenenia dotknutého veriteľa do konkrétnej skupiny dotknutých veriteľov, **(F) predpokladanú mieru uspokojenia každého dotknutého veriteľa** v najlepšom alternatívnom scenári a navrhovanú mieru uspokojenia každého dotknutého veriteľa, **(G) pravidlá poskytovania informácií zamestnancom** a ich zástupcom a pravidlá konzultácií so zamestnancami a ich zástupcami, zhodnotenie celkových dôsledkov verejného plánu na zamestnancov dlžníka, najmä ak ide o otázky týkajúce sa skončenia pracovnoprávneho vzťahu alebo zmeny pracovných podmienok alebo podmienok zamestnávania, **(H) podrobný plán peňažných tokov na obdobie plnenia verejného plánu**, **(I) predpokladané nové financovanie** a odôvodnenie jeho prijatia, **(J) ďalšie údaje** tak, aby dotknutí veritelia mohli informovane s odbornou starostlivosťou hlasovať o verejnom pláne, **(K) odôvodnenie rozumnej vyhladky verejného plánu odvrátiť hroziaci úpadok** a zabezpečiť životaschopnosť podniku dlžníka a určenie nevyhnutných predpokladov na dosiahnutie tohto cieľa“ (ustanovenie § 36 ods. 3 Zákona).

B3) ZÁVÄZNÁ ČASŤ VEREJNÉHO PLÁNU

„Záväzná časť verejného plánu obsahuje **(A) označenie dotknutých veriteľov a nedotknutých veriteľov**, označenie vytvorených skupín dotknutých veriteľov s uvedením označenia veriteľov, ktorí patria do konkrétnej skupiny dotknutých veriteľov, a opis spôsobu nakladania s právami dotknutých veriteľov v skupine, **(B) opis spôsobu nakladania s majetkom, podnikom alebo časťou podniku dlžníka**, ak má dôjsť k ich prevodu, zaťaženiu alebo zrušeniu zaťaženia, **(C) opis spôsobu vydania nových podielov dlžníkom alebo zapojenou osobou** a opis spôsobu nakladania s aktuálnymi podielmi alebo novými podielmi, ak má dôjsť k prevodu alebo zrušeniu aktuálnych podielov alebo vydaniu nových podielov, **(D) označenie osôb, ktoré majú byť ustanovené do funkcie štatutárneho orgánu alebo dozorného orgánu dlžníka alebo zapojenej osoby** a ktoré majú

byť z takej funkcie odvolané, **(E) označenie subjektu, ktorý poskytuje nové financovanie dlžníkovi alebo zapojenej osobe**, podmienky nového financovania a ďalšie dohodnuté náležitosti nového financovania, **(F) označenie subjektu, ktorý poskytuje nový kapitál dlžníkovi alebo zapojenej osobe**, podmienky poskytnutia nového kapitálu a ďalšie dohodnuté náležitosti poskytnutia nového kapitálu, **(G) opis iných právnych vzťahov, ktoré majú podľa verejného plánu vzniknúť, zmeniť sa alebo zaniknúť“** (ustanovenie § 36 ods. 4 Zákona).

C) PRÍLOHY VEREJNÉHO PLÁNU

Opomíňať netreba ani prílohy, ktoré sa podľa Zákona k verejnému plánu prikladajú, a sice: „**(A) zoznam veriteľov**, **(B) zoznam majetku s určením jeho hodnoty**, **(C) zoznam ručiteľov a spoludlžníkov** alebo iných osôb, ktorým vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ak budú za neho plniť jeho záväzkov, **(D) zoznam spriaznených osôb**, **(E) zoznam úkonov so spriaznenými osobami** za posledné tri roky, **(F) zoznam zamestnancov**, **(G) analýza hroziaceho úpadku**, **(H) analýza najlepšieho záujmu veriteľov**, **(I) analýza pravidla relatívnej priority**, **(J) analýza životaschopnosti“** (ustanovenie § 36 ods. 5 Zákona).

Ďalšími fázami „života“ verejného plánu je jeho **(A) schválenie** na schvaľovacej schôdzi, a **(B) potvrdenie** alebo **(C) zamietnutie**.

D) ZÁVÄZNOSŤ A ÚČINKY VEREJNÉHO PLÁNU

V štádiu, keď je verejný plán potvrdený, je nutné pristaviť sa aj pri otázke jeho **záväznosti a účinkom** (ustanovenie § 46 Zákona).

„Potvrdený verejný plán je **záväzný voči dlžníkovi a každému dotknutému veriteľovi** v zozname veriteľov. **Účinky verejného plánu nastávajú** potvrdením verejného plánu, ak verejný plán neurčuje inak“ (ustanovenie § 46 ods. 1 Zákona).

„**Všetky práva, ktoré mal dotknutý veriteľ voči tretím osobám pred účinnosťou verejného plánu**, zostávajú verejným plánom nedotknuté, ibaže dotknutý veriteľ písomne súhlasil inak. Verejným plánom zostáva nedotknuté najmä právo dotknutého veriteľa **domáhať sa v rovnakom čase a rozsahu uspokojenia svojej pohľadávky alebo iného práva**, ktoré mal pred účinnosťou verejného

plánu, od tretej osoby z dôvodu výkonu zabezpečovacieho práva alebo od spoludlžníka, ručiteľa alebo inej osoby, **ktorá je povinná plniť za alebo popri dlžníkovi**“ (ustanovenie § 46 ods. 2 Zákona).

„Verejným plánom zostáva nedotknuté právo veriteľa domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky alebo iného práva, ktoré mal pred účinnosťou verejného plánu, z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Verejnemu plánu, ako právnemu úkonu, **nie je možné odporovať**“ (ustanovenie § 46 ods. 3 Zákona).

K vymáhateľnosti pohľadávky dotknutého veriteľa treba uviesť, že „pohľadávka dotknutého veriteľa, ktorý **nebol dlžníkovi známy ani 30 deň od povolenia preventívnej reštrukturalizácie**, sa potvrdením verejného plánu **stáva voči dlžníkovi nevymáhateľnou**. Tým **nie je dotknutá** vymáhateľnosť pohľadávky voči iným osobám“ (ustanovenie § 46 ods. 4 Zákona).

11. UKONČENIE VEREJNEJ PREVENTÍVNEJ REŠTRUKTURALIZÁCIE

Z pohľadu ukončenia verejnej preventívnej reštrukturalizácie Zákon upravuje viacero účinkov.

„Ak sa verejná preventívna reštrukturalizácia skončila potvrdením verejného plánu, (A) poskytnuté nové financovanie alebo krízové financovanie a nároky z nich nemožno určiť za neplatné, odporovateľné alebo nevymáhateľné, (B) voči poskytovateľom nového financovania alebo krízového financovania nemožno vyvodzovať trestnoprávnu, správnu alebo občianskoprávnu zodpovednosť z dôvodu, že poškodzuje spoločný záujem veriteľov a (C) právne úkony uskutočnené v súvislosti s rokaním o verejnom pláne alebo plnením potvrdeného verejného plánu **nemožno určiť za neplatné, odporovateľné alebo nevymáhateľné z dôvodu**, že poškodzujú spoločný záujem veriteľov, ak boli primerané a nevyhnutne potrebné na dosiahnutie účelu verejnej preventívnej reštrukturalizácie“ (ustanovenie § 46 ods. 6 Zákona).

12. NEVEREJNÁ PREVENTÍVNA REŠTRUKTURALIZÁCIA

Okrem verejnej preventívnej reštrukturalizácie upravuje Zákon aj neverejnú preventívnu

reštrukturalizáciu, ktorá je predmetom úpravy ustanovení § 50 až § 54 Zákona.

A) PODMIENKY NEVEREJNEJ PREVENTÍVNEJ REŠTRUKTURALIZÁCIE

Zákon sa venuje napríklad podmienkam neverejnej preventívnej reštrukturalizácie, podľa ktorých „dlžník, ktorý je v hroziacom úpadku a voči ktorému nepôsobia účinky vyhlásenia konkurzu alebo začatia reštrukturalizačného konania, môže s jedným alebo s viacerými veriteľmi, ktorí podliehajú dohľadu Národnej banky Slovenska alebo inej obdobnej inštitúcie v zahraničí, **dohodnúť neverejný plán v neverejnej preventívnej reštrukturalizácii**“ (ustanovenie § 50 Zákona).

B) KONANIE O NEVEREJNEJ PREVENTÍVNEJ REŠTRUKTURALIZÁCII

Konanie o neverejnej preventívnej reštrukturalizácii sa začína tak, že „dlžník oznámi začatie konania o neverejnej preventívnej reštrukturalizácii príslušnému súdu, ak s tým súhlasia veriteľa podľa ustanovenia § 50 Zákona“ (ustanovenie § 51 Zákona).

„Dlžník predloží neverejný plán na posúdenie súdu najneskôr do troch mesiacov od oznámenia začatia konania o neverejnej preventívnej reštrukturalizácii, inak sa konanie končí; o ukončení konania súd nevydáva rozhodnutie“ (ustanovenie § 52 Zákona).

Po predložení neverejného plánu dochádza k posúdeniu neverejného plánu súdom, pričom platí, že „ak súd v lehote 15 dní od predloženia neverejného plánu **nerozhodne o jeho zamietnutí, platí, že neverejný plán bol potvrdený**; súd o tom vydá dlžníkovi a veriteľom, ktorí boli označení dlžníkom ako účastníci konania o neverejnej preventívnej reštrukturalizácii, **potvrdenie**“ (ustanovenie § 53 ods. 1 Zákona). „Súd **zamietne neverejný plán**, ak zistí, že neverejný plán by mohol poškodiť majetkové záujmy veriteľov, ktorí nie sú účastníkmi neverejného plánu“ (ustanovenie § 53 ods. 2 Zákona).

Podobne ako je tomu pri verejnej preventívnej reštrukturalizácii, Zákon sa aj v prípade neverejnej preventívnej reštrukturalizácie venuje účinkom

potvrdenia neverejného plánu súdom, pričom v kontexte uvedeného platí: (1) „potvrdenému neverejnému plánu ako právnomu úkonu možno odporovať iba z dôvodu, že v čase dohodnutia neverejného plánu neboli splnené podmienky podľa ustanovenia § 50 Zákona, o ktorých druhá strana vedela alebo musela vedieť“ (ustanovenie § 54 ods. 1 Zákona), (2) „ak na základe neverejného plánu má byť dlžníkovi poskytnuté nové financovanie, veriteľ, ktorý takéto financovanie poskytol, sa nepovažuje za veriteľa spriaznenej pohľadávky, aj keby inak bol veriteľom spriaznenej pohľadávky“ (ustanovenie § 54 ods. 2 Zákona), (3) „neverejný plán zaväzuje iba veriteľov, ktorí s ním prejavili písomný súhlas“ (ustanovenie § 54 ods. 3 Zákona).

13. OSOBITNÉ PROCESNÉ USTANOVENIA

Na záver sa v rámci tohto príspevku pristavíme pri úprave osobitných procesných ustanovení (ustanovenie § 55 a nasl. Zákona), ktoré sa venujú niektorým procesným atribútom preventívnej reštrukturalizácie.

„Ak Zákon neustanovuje inak, na konanie podľa Zákona sa primerane použije **Civilný mimosporový poriadok okrem čl. 6, § 35 a 36 Civilného mimosporového poriadku**“ (ustanovenie § 55 Zákona).

A) KAUZÁLNA PRÍSLUŠNOSŤ

„Na konanie podľa Zákona sú kauzálne príslušné: (A) **Okresný súd Košice I** pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove, (B) **Okresný súd Žilina** pre obvody Krajského súdu v Žiline, Krajského súdu v Banskej Bystrici a Krajského súdu v Trenčíne, (C) **Okresný súd Nitra** pre obvody Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Bratislave“ (ustanovenie § 56 ods. 1 Zákona).

„Na konanie Zákona je **miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dlžník sídlo**“ (ustanovenie § 56 ods. 2 Zákona). „Príslušnosť súdu na konanie podľa Zákona voči dlžníkovi, ktorý je **právnickou osobou zapísanou v obchodnom registri**, sa určuje podľa sídla dlžníka v čase podania návrhu alebo **oznámenia začatia konania o neverejnej preventívnej reštrukturalizácii**“ (ustanovenie § 56 ods. 3 Zákona).

„Súd, na ktorom prebieha konanie podľa Zákona, je **príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou týchto konaní**“ (ustanovenie § 56 ods. 4 Zákona). „Na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa ustanovenia § 56 ods. 1 Zákona je **príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici**“ (ustanovenie § 56 ods. 5 Zákona).

B) STRANY KONANIA

„Stranou v konaní podľa Zákona je (1) **dlžník a (2) ďalšie osoby, o ktorých právach alebo povinnostiach sa má konať**; tieto osoby sú stranami pre tú časť konania, v ktorom sa koná a rozhoduje o ich právach alebo povinnostiach“ (ustanovenie § 57 Zákona).

C) DOKAZOVANIE

Zákon nevynechal ani úpravu **dokazovania** v súvislosti s procesom preventívnej reštrukturalizácie.

„Súd **vykonáva dôkazy spravidla mimo pojednávania bez vypočutia a prítomnosti strán**“ (ustanovenie § 58 ods. 1 Zákona).

„Súd **môže vykonať dôkazy, ktoré strany nenavrhlí, ak ich možno vykonať bez zbytočných prietahov a je to nevyhnutne potrebné** na zistenie skutkového stavu veci“ (ustanovenie § 58 ods. 2 Zákona).

„Ak je tu sporná otázka, **dôkazné bremeno nesie dlžník**, ak Zákon neustanovuje inak“ (ustanovenie § 58 ods. 3 Zákona).

„Ak má súd rozhodnúť v určitej lehote, **rozhoduje na základe skutkového stavu**, ktorý je súdu známy v danom čase; ďalšie dokazovanie nevykonáva“ (ustanovenie § 58 ods. 4 Zákona). „Súd **môže aj bez nariadenia pojednávania nariadiť vypočutie osoby, ak jej vypočutie môže mať význam pre rozhodnutie alebo postup súdu v preventívnom konaní**. Vypočutie osoby môže súd uskutočniť prostredníctvom (A) **videokonferencie alebo (B) inými prostriedkami komunikačnej technológie**“ (ustanovenie § 58 ods. 5 Zákona).

D) NEODKLADNÉ OPATRENIA

Z pohľadu neodkladných opatrení je potrebné uviesť, že „**ak je to potrebné na dosiahnutie účelu dočasnej ochrany**, na návrh dlžníka alebo na podnet správcu súd nariadi počas preventívneho

konania neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie možno uložiť dlžníkovi, veriteľovi alebo inej osobe. **Neodkladné opatrenie zanikne najneskôr zánikom dočasnej ochrany**“ (ustanovenie § 59 Zákona).

E) PROCESNÉ PRAVIDLÁ PREVENTÍVNEJ REŠTRUKTURALIZÁCIE

Zákon stanovuje aj pravidlá, ktoré sa v procese preventívnej reštrukturalizácie uplatnia.

„**Súd rozhoduje uznesením**“ (ustanovenie § 60 ods. 1 Zákona). „Súd rozhodnutie o začatí konania o **kvalifikovanom podnete nevydáva**“ (ustanovenie § 60 ods. 2 Zákona).

„V uznesení súdu sa ako strana **uvádza len dlžník**“ (ustanovenie § 60 ods. 3 Zákona). „Na doručovanie sa použije **primerane ustanovenie všeobecného predpisu o konkurznom konaní**“ (ustanovenie § 60 ods. 4 Zákona).

„Pojednávanie súd nariaduje **len vtedy, ak to pokladá za potrebné**“ (ustanovenie § 60 ods. 5 Zákona). „Odvolanie proti uzneseniu súdu **je prípustné, len ak to pripúšťa Zákon**“ (ustanovenie § 60 ods. 6 Zákona). „Žiadnej strane **nepatrí náhrada trov konania**“ (ustanovenie § 60 ods. 7 Zákona).

„V konaní podľa Zákona **dovolanie, dovolanie generálneho prokurátora, obnova konania, odpustenie zmeškania lehoty, odklad vykonateľnosti a prerušenie konania nie sú prípustné**; na návrhy, ktorými sa strana domáha ich uplatnenia, sa neprihliada“ (ustanovenie § 61 Zákona).

Tento príspevok obsahuje len rozbor vybraných ustanovení Zákona. Pre úplne informácie o preventívnej reštrukturalizácii odkazujeme aj na jeho plné znenie.

Publikované dňa 17.12.2023.

ENERGETICKÉ SPOLOČENSTVO A KOMUNITA VYRÁBAJÚCA ENERGIU Z OBNOVITELNÝCH ZDROJOV

1. OBSAHOVÝ PREHĽAD PRÍSPEVKU

V tomto príspevku sa pristavíme pri subjektoch v podobe (1) energetického spoločenstva a (2) komunity vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov. Predmetné subjekty boli do právneho poriadku Slovenskej republiky vložené prostredníctvom ustanovenia § 11a zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon“). V prípade oboch subjektov Zákon hovorí len všeobecne, že sa jedná o právnické osoby, výslovne neupravuje konkrétnu formu právnickej osoby.

Samotný Zákon, ktorý je jedným zo základných právnych predpisov v oblasti energetiky bol prijatý v roku 2012.

2. ENERGETICKÉ SPOLOČENSTVO

Prvým subjektom, ktorý je predmetom úpravy ustanovenia § 11a Zákona je energetické spoločenstvo, ktorým je „právnická osoba, (A) ktorá je založená na účel (1) výroby elektriny, (2) dodávky elektriny, (3) zdieľania elektriny, (4) uskladňovania elektriny, (5) činnosti agregácie, (6) distribúcie elektriny, (7) prevádzky nabíjacej stanice alebo (8) výkonu iných činností alebo (9) poskytovania iných služieb súvisiacich so zabezpečením energetických potrieb jej členov alebo spoločníkov (ďalej len „člen“) s cieľom realizácie environmentálnych, hospodárskych alebo sociálnych komunitných prínosov, (B) ktorá nevykonáva činnosti podľa písmena ustanovenia § 11a ods. 1 písm. a) Zákona za účelom dosiahnutia zisku, (C) do ktorej je možno (1) vstúpiť, (2) nadobúdať podiel alebo (3) inak sa stať členom, a z ktorej je možné (4) vystúpiť, (5) ukončiť účasť alebo členstvo na základe rozhodnutia člena a (D) ktorej členmi, ktorí samostatne alebo spoločne s inými členmi môžu vykonávať kontrolu v energetickom spoločenstve, sú len (1) fyzické osoby, (2) malé podniky, (3) vyššie územné celky alebo (4) obce v územnom obvode vyššieho územného celku, v ktorom má sídlo energetické spoločenstvo“ (ustanovenie § 11a ods. 1 Zákona).

A) PRÁVA ENERGETICKÉHO SPOLOČENSTVA

Splnením vyššie uvedených podmienok možno právnickú osobu považovať za energetickým spoločenstvom, ktoré má nasledovné práva: „(A) odoberať elektrinu vo svojom odbernom mieste podľa zmluvy o dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke elektriny, (B) vyrábať elektrinu v zariadení na výrobu elektriny pripojenom v odbernom mieste alebo mimo miesta spotreby, (C) uskladňovať elektrinu v zariadení na uskladňovanie elektriny pripojenom v odbernom mieste alebo mimo miesta spotreby, (D) dodávať svojim členom elektrinu (1) vyrobenú v jeho zariadení na výrobu elektriny alebo uskladnenú v jeho zariadení na uskladňovanie elektriny, (2) nakúpenú na trhu s elektrinou, (E) zdieľať elektrinu vyrobenú v jeho zariadení na výrobu elektriny alebo uskladnenú v jeho zariadení na uskladňovanie elektriny svojim členom do ich odberných miest, pre ktoré je uzavretá zmluva o prístupe do prenosovej sústavy a prenose elektriny s prevádzkovateľom prenosovej sústavy alebo zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny s prevádzkovateľom distribučnej sústavy, (F) vykonávať činnosť agregácie pre svojich členov, (G) prevádzkovať nabíjaciú stanicu“ (ustanovenie § 35a ods. 1 Zákona).

B) POVINNOSTI ENERGETICKÉHO SPOLOČENSTVA

Z pohľadu povinností energetických spoločenstiev treba uviesť, že energetické spoločenstvo má povinnosť uzatvoriť so zúčtovateľom odchýlok zmluvu o zúčtovaní odchýlky, ktorá obsahuje povinnosť zložiť finančnú zábezpeku“ (ustanovenie § 35a ods. 2 Zákona).

3. KOMUNITA VYRÁBAJÚCA ENERGIU Z OBNOVITELNÝCH ZDROJOV

Okrem energetických spoločenstiev upravuje Zákon aj komunitu vyrábajúcu energiu z obnoviteľných zdrojov, ktorou je „právnická osoba, (A) založená na účel (1) výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo biometánu a ktorá súčasne môže byť založená na

účel **(1A)** dodávky elektriny alebo plynu, **(2A)** zdieľania elektriny z **obnoviteľných zdrojov energie alebo biometánu**, **(3A)** uskladňovania elektriny z **obnoviteľných zdrojov energie**, **(4A)** činnosti agregácie, **(5A)** distribúcie elektriny, **(6A)** prevádzky nabíjacej stanice alebo **(7A)** výkonu iných činností alebo **(8A)** poskytovania iných služieb súvisiacich so zabezpečením energetických potrieb jej členov s cieľom realizácie environmentálnych, hospodárskych alebo sociálnych komunitných prínosov, **(B)** ktorá nevykonáva činnosti podľa ustanovenia § 11a ods. 2 písm. a) Zákona za účelom dosiahnutia zisku, **(C)** do ktorej je možno **(1)** vstúpiť, **(2)** nadobúdať podiel alebo **(3)** inak sa stať členom, a z ktorej je možné **(4)** vystúpiť, **(5)** ukončiť účasť alebo členstvo na základe rozhodnutia člena, **(D)** ktorej členmi sú len **(1)** fyzické osoby, **(2)** malé a stredné podniky, **(3)** vyššie územné celky alebo **(4)** obce v územnom obvode vyššieho územného celku, v ktorom má sídlo komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov, a **(E)** ktorej členovia sú **(A)** oprávnení samostatne alebo spoločne s inými členmi vykonávať kontrolu v komunite vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov, **(B)** majú trvalý pobyt alebo sídlo na území vyššieho územného celku, v ktorom je umiestnené zariadenie na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo zariadenie na výrobu biometánu vlastnené komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov alebo väčšina takých zariadení, ak komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov vyrába elektrinu alebo plyn vo viacerých takých zariadeniach; ak nemožno určiť vyšší územný celok podľa predchádzajúcej vety, určí sa podľa sídla komunity vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov“ (ustanovenie § 11a ods. 2 Zákona).

„Za energetické spoločenstvo sa považuje aj komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov, ak Zákon neustanovuje inak“ (ustanovenie § 11a ods. 3 Zákona).

Nakoľko na to, aby sa právnická osoba mohla považovať za energetické spoločenstvo alebo komunitu vyrábajúcu energiu z obnoviteľných zdrojov je potrebné splnenie väčšie množstva podmienok, Zákon prináša ja upresnenie za Ustanovenie § 11a Zákona ďalej upravuje aj problematiku preukazovania splnenia uvedených podmienok.

4. PREUKAZOVANIE SPLNENIA PODMIENOK ENERGETICKÉHO SPOLOČENSTVA A KOMUNITY VYRÁBAJÚCEJ ENERGIU Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV

„Ak podľa **(1)** osobitného predpisu, **(2)** zakladateľského dokumentu alebo **(3)** stanov energetické spoločenstvo alebo komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov môže medzi členov rozdeliť najviac 50 % vytvoreného zisku, na účely Zákona sa činnosti podľa ustanovenia § 11a ods. 1 písm. a) alebo ods. 2 písm. a) Zákona nepovažujú za vykonávané za účelom dosiahnutia zisku“ (ustanovenie § 11a ods. 4 Zákona).

A) OSVEDČENIE

„Splnenie podmienok podľa ustanovenia § 11a ods. 1 alebo ods. 2 Zákona preukazuje energetické spoločenstvo alebo komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov v právnych vzťahoch s inými účastníkmi trhu s elektrinou alebo účastníkmi trhu s plynom osvedčením. Osvedčenie vydáva a ruší úrad.“ (ustanovenie § 11a ods. 5 Zákona).

K otázke spôsobu vydania osvedčenia uvádzame, že „úrad vydá osvedčenie do 30 dní na základe písomnej žiadosti osoby, ktorá preukáže splnenie podmienok podľa ustanovenia § 11a ods. 1 alebo ods. 2 Zákona. Ak žiadateľ nesplní podmienky na vydanie osvedčenia, úrad rozhodnutím žiadosť o vydanie osvedčenia zamietne“ (ustanovenie § 11a ods. 6 Zákona).

A1) NÁLEŽITOSTI OSVEDČENIA

Zákon sa venuje aj obsahovým náležitostiam osvedčenia, ktorými sú: **(A)** označenie úradu, **(B)** názov alebo obchodné meno energetického spoločenstva alebo komunity vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov, **(C)** adresu sídla a identifikačné číslo organizácie energetického spoločenstva alebo komunity vyrábajúcej energiu z obnoviteľných zdrojov, **(D)** vyhlásenie o tom, že žiadateľ je energetickým spoločenstvom alebo komunitou vyrábajúcou energiu z obnoviteľných zdrojov podľa Zákona, **(E)** dátum vydania osvedčenia, **(F)** podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky“ (ustanovenie § 11a ods. 7 Zákona).

„Ak energetické spoločenstvo alebo komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov **prestali spĺňať niektorú z podmienok podľa ustanovenia § 11a ods. 1 a ods. 2** Zákona, oznámi to bezodkladne úradu“ (ustanovenie **§ 11a ods. 8** Zákona).

„Ak úrad zistí, že energetické spoločenstvo alebo komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov **prestali spĺňať niektorú z podmienok podľa ustanovenia § 11a ods. 1 alebo ods. 2** Zákona, alebo vykonávajú činnosť v rozpore s účelom, na ktorý sú založené, **vyzve energetické spoločenstvo alebo komunitu vyrábajúcu energiu z obnoviteľných zdrojov k vykonaniu nápravy** a určí im na to primeranú lehotu“ (ustanovenie **§ 11a ods. 9** Zákona).

A2) ZRUŠENIE OSVEDČENIA

Na záver sa ustanovenie **§ 11a** Zákona venuje aj problematike **zrušenia osvedčenia a evidencie osvedčení**.

„Úrad **zruší** osvedčenie, ak zistí, že **(A)** energetické spoločenstvo alebo komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov po vydaní osvedčenia **prestali spĺňať niektorú z podmienok podľa ustanovenia § 11a ods. 1 alebo ods. 2** Zákona, alebo vykonávajú činnosť v rozpore s účelom, na ktorý boli založené, **a v lehote určenej úradom nevykonali nápravu alebo (B) osvedčenie je vydané na základe nepravdivých údajov**“ (ustanovenie **§ 11a ods. 10** Zákona).

A3) EVIDENCIA OSVEDČENIA

„Úrad **eviduje vydané osvedčenia** energetických spoločenstiev a komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov. Úrad **uverejňuje zoznam** energetických spoločenstiev a komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov na svojom webovom sídle“ (ustanovenie **§ 11a ods. 11** Zákona).

Publikované dňa 17.12.2023.

SMARTKONTRAKTY NA BLOCKCHAINED: PRÁVNÝ POHĽAD

1. Smartkontrakty sú tiež iba zmluvy

Smartkontrakty sú digitálne zmluvy, ktoré fungujú výlučne v prostredí blockchain technológie. Napriek tomu, že sú naprogramované v programovacích jazykoch, riadia sa tiež ustanoveniami občianskeho práva v príslušnej jurisdikcii.

Smartkontrakty sú používané predovšetkým na prevody a na registrácie vlastníctva iných majetkových hodnôt. Zväčša sa jedná o virtuálne peniaze (crypto coins) alebo iné virtuálne hodnoty (crypto assets). Tieto prevody sa uskutočňujú bez ľudského zásahu, iba automatickou zmenou vykonanou v príslušných pripojených virtuálnych peňaženkách pomocou smartkontraktov.

Je potrebné si uvedomiť, že každá virtuálna peňaženka má svojho vlastníka, ktorý (i) ovláda 12 (alebo 24) tajných slov, potrebných na prístup k tejto peňaženke a (ii) má aj úmysel svoje vlastníctvo k majetkovým hodnotám v peňaženke realizovať vykonávaním prevodov virtuálnych hodnôt, ktoré sa v peňaženke nachádzajú.

2. Uzavretie zmluvy

Tieto zmluvy je možné uzavrieť prostredníctvom elektronických peňaženiek (wallets). Každý, kto chce uzavrieť smartkontrakt, musí kliknúť na tlačidlo "podpísať" na svojej peňaženke, aby autorizoval jej účasť v smartkontrakte. Toto kliknutie predstavuje právny úkon, ktorým vlastník peňaženky - skutočná osoba - vyjadruje svoju vôľu.

Kliknutím na "podpísať" vyjadrujeme svoju právnu vôľu stať sa stranou zmluvy - smartkontraktu, ktorý je popísaný na webovej stránke a v Základnom dokumente v ľudskej reči. Strana zmluvy nie je povinná čítať ani rozumieť programovaciemu jazyku, v ktorom je smartkontrakt naprogramovaný.

Kliknutím na "podpísať" sa osoba stáva zmluvnou stranou smartkontraktu - zmluvy naprogramovanej v programovacom jazyku. Je však dôležité, aby obsah kontraktu zodpovedal popisu uvedenému v Základnom dokumente (White

Paper) a na webovej stránke, cez ktorú sa peňaženka pripája k smartkontraktu.

3. Uvedenie do omylu (podvod)

Ak naprogramovaný kód a obsah smartkontraktu nezodpovedá popisu v Základnom dokumente a na príslušnej web stránke, môže to byť považované za úmyselné uvedenie do omylu so všetkými právnymi následkami pre zmluvného partnera, ktorý v dobrej viere zapojil svoju peňaženku do smartkontraktu.

Pri uvedení do omylu je zväčša možné na súde požadovať vrátenie všetkých uskutočnených prevodov do pôvodného (východzieho) stavu.

Dôležité je mať na pamäti, že elektronickú peňaženku nie je možné v právnom systéme žalovať. Preto je nevyhnutné vždy zistiť, komu patrí peňaženka, s ktorou sme uzavreli smartkontrakt, ktorým nás uviedli do omylu. Zvyčajne ide o osobu, ktorá vlastní webovú stránku, cez ktorú sa peňaženka pripája, a túto informáciu je zväčša možné získať.

4. Odstúpenie od zmluvy

Ukončenie smartkontraktu je tiež možné s okamžitým účinkom. Avšak na to je znovu potrebné vyjadriť svoju vôľu, čo zahŕňa zrušenie autorizácie pre peňaženku, zapojenej do smartkontraktu.

Najjednoduchší spôsob, ako to urobiť, je zrušiť autorizáciu peňaženky prostredníctvom webovej stránky [revoke.cash](#). Po pripojení peňaženky na túto webovú stránku môžeme zobrazit všetky udelené autorizácie pre jednotlivé smartkontrakty. Kliknutím na "Zrušiť" môžeme tieto autorizácie zrušiť, čo v právnej terminológii zodpovedá ukončeniu (odstúpeniu od) zmluvy.

Také ukončenie zmluvy - odstúpenie od smartkontraktu - nadobúda účinnosť okamžite (právne: *ex nunc*) a neovplyvňuje právne vzťahy a transakcie vykonané smartkontraktom do okamihu odstúpenia.

5. *Smartkontrakty prinášajú nové možnosti, aj riziká*

Svet smartkontraktov otvára pre obchodovanie a prevody aktív **nové možnosti**. Ak smartkontrakty fungujú **dobre**, je ich veľkou výhodou **vylúčenie možnosti ľudského omylu** pri uskutočnených prevodoch.

Ako všetky naprogramované kódy, smartkontrakty prinášajú so sebou aj **riziko hackerského zásahu** a riziko podvodu. Preto nabádame pri používaní smartkontraktov na patričnú **obozretnosť**.

Publikované dňa 17.12.2023.

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva ani povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď bulletin nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, autora článkov JUDr. Martina Točka prostredníctvom emailovej adresy jurkovic@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2023